

Skövde kommun
skovdekommun@skovde.se

2024-01-15

1 (18)

Dnr- SI 2023:6827

Beslut

efter planerad kvalitetsgranskning vid Frösve skola
i Skövde kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning på Frösve skola avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. Kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen.

Namnbyte

Den 1 juli 2023 genomförde Skolinspektionen ett namnbyte från *regelbunden* kvalitetsgranskning till *planerad* kvalitetsgranskning. Detta påverkar ingenting vad gäller granskningens innehåll och genomförande.

Läsanvisning

Skolinspektionen bedömer skolenhetens arbetssätt inom fyra områden. Inom varje område bedöms om skolenhetens uppfyller Skolinspektionens kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skolenhet bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas och visar på vilka punkter. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av skolenheten. Om en skolenhet bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen någon redovisning men kan ge framåtsyftande kommentarer i beslutet.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att kvalitetskriterierna uppfylls vid Frösve skola i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr i *flera delar* skolenhetens utveckling, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver följa upp och analysera hur lärarna omsätter läroplanens jämställdhetsuppdrag i undervisningen och med utgångspunkt i det stärka skolans jämställdhetsarbete.

Undervisning

Undervisningen främjar i *flera delar* elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Lärarna behöver utveckla arbetet med att regelbundet utvärdera undervisningen tillsammans med eleverna.

Trygghet och studiero

Skolan arbetar i *hög utsträckning* så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

Bedömning och betygssättning

Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen och betyg ges i *flera delar* men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver utveckla arbetet med att tillsammans med lärarna diskutera analyser av bedömning och betygssättning, samt säkerställa att lärarna använder olika metoder för att göra likvärdiga och rättvisande bedömningar.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den **16 augusti 2024** redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena.

Redovisningen skickas via e-post, till

skolinspektionen.linkoping@skolinspektionen.se eller per post till,

Skolinspektionen, Box 330, 581 03 Linköping. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr SI 2023:6827) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömning

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömning för respektive område.

Rektors ledarskap

Författningsstöd

1 kap. 5 §, 2 kap. 9-10 och 34 §§, 4 kap. 4-7 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Skolans uppdrag, Varje skolas utveckling, 2.1 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn på Frösve skola leder och styr *i flera delar* skolans utveckling, men utvecklingsområden finns.

Uppföljning och analys

Granskningen visar att rektorn följer upp och analyserar skolenhetens kunskapsresultat. Rutinerna för uppföljning av kunskapsresultaten sker enligt ett årshjul, vilket speciallärare och specialpedagog har varit delaktiga i att utveckla. Det framkommer i samtliga intervjuer med personal att rektorn tillsammans med klasslärarna och elevhälsoteamet diskuterar och analyserar klassernas kunskapsresultat regelbundet. Vid dessa tillfällen analyserar de även extra anpassningar och särskilt stöd, samt resultat på genomförda trygghetsenkäter. Rektorn följer bland annat upp kunskapsresultaten utifrån kön, ämne och grupp. Av inskickat material framgår att rektorn i sin analys bland annat har konstaterat att måloppfyllelsen i matematik och svenska förändrades positivt i årskurs 1 under föregående läsår och att pojkar och flickor hade liknande resultat på nationella provet i svenska i årskurs 3 år 2023. Analysen visar även att det inte var någon skillnad mellan flickors och pojkars betyg utifrån andelen som når minst betyget E i årskurs 6 läsåret 2022/2023. Däremot nådde flickorna i dåvarande årskurs 6 de högre betygen i större utsträckning än vad pojkarna gjorde. Uppföljningen av kunskapsresultaten för pågående termin tyder dock på att pojkarnas resultat har förbättrats. Rektorn uppger i intervju att hen utifrån Skolinspektionens enkät från 2023 har konstaterat att pojkarna i nuvarande årskurs 6 upplever en högre grad av trygghet än de i föregående årskull. I inskickat material förklarar rektorn att lokalbyten har haft en negativ inverkan på kunskapsresultaten i fjolårets årskurs 6.

Rektorn följer upp och analyserar undervisningen, samt i viss mån hur värdegrundsuppdraget integreras i undervisningen. Det sker bland annat genom planerade och spontana verksamhetsbesök. Av intervju med rektorn framgår att hen inför medarbetarsamtalen genomför strukturerade besök i undervisningen.

Exempelvis följer rektorn upp hur lärarna arbetar med elevinflytande, studiero och digitala anpassningar. På medarbetarsamtalen diskuterar rektorn undervisningens kvalitet med lärarna. Det framgår av intervjuer med lärarna att rektorn har god kännedom om verksamheten och att hen följer upp hur lärarna arbetar med värdegrundsuppdraget i undervisningen, bland annat genom de trygghetsenkäter som eleverna besvarar. Dock berättar rektorn att hen inte följer upp specifikt hur lärarna integrerar värdegrundsfrågor, som exempelvis mänskliga rättigheter, i sin undervisning. Rektorn har sett att lärarnas förmåga att spontant fånga upp frågor och diskutera bland annat värdegrundsfrågor med eleverna varierar. Som ett led i att införliva värdegrundsfrågor konkret i undervisningen har skolenhetens trygghetsteam tagit fram ett material som lärarna har ett uttalat uppdrag från rektorn att arbeta med i klasserna under läsåret.

Rektorn genomför utvecklingsåtgärder och fördelar resurser utifrån den samlade analysen. I intervju med rektorn framkommer att förändringar i resursfördelning sker i dialog med lärare och elevhälsa. Tidigare läsår har mycket resurser lagts i årskurserna 5 och 6 utifrån de behov som har identifierats där. Utifrån rektorns analys prioriteras nu istället förebyggande insatser i de tidigare årskurserna. En analys av kunskapsresultaten har exempelvis lett till införandet av tester av elevernas läsförmåga. Utifrån resultaten på testerna har en speciallärare påbörjat intensivträning i läsning med elever i årskurs 4. Även i matematik har insatser skett i form av dubbelbemanning av lärare på vissa lektioner där de vid löpande analyser av elevernas kunskapsutveckling har identifierat att behov föreligger. Vidare pågår ett utvecklingsarbete på skolenheten för att elevhälsans professioner ska komma närmare undervisningen. Bland annat deltar representanter från elevhälsan regelbundet på arbetslagsmöten. Representanterna för elevhälsan berättar att uppföljning av insatser finns som en punkt på dagordningen för elevhälsoteamets möten.

Ledning och organisation

Rektorn skapar i viss mån förutsättningar för lärare att samverka. Skolenheten är lokalmässigt uppdelad på två skolområden. Det innebär att årskurserna 1-4 främst tillbringar sina skoldagar på Frösve skolas eget område, medan årskurserna 5-6 har sina hemklassrum i lokaler som de delar med en annan, närbelägen, skolenhet. Lärarna på lågstadiet har tät samverkan sinsemellan. Det samma gäller de lärare som undervisar i årskurserna 5 och 6, medan lärarna för årskurs 4 begränsas till att i huvudsak diskutera pedagogiska frågor med kollegor som undervisar i samma årskurs. Av intervjuer med rektorn och med lärare framgår att lokalsituationen begränsar lärarnas möjlighet att samverka med lärare som inte ingår i det egna arbetslaget och att rektorn därför har infört veckovisa möten där samtliga lärare deltar. Dessa möten ger enligt rektorn bland annat förutsättningar för obehöriga- och nyanställda lärare att

få stöd av mer erfarna kollegor. Frösve skola samverkar med två andra skolenheter i syfte att främja erfarenhetsutbyte mellan olika personalgrupper, samt att få bättre förutsättningar för ämnesvis samverkan. Utbytet ger även lärare i de praktiskt estetiska ämnena, som ofta är ensamma att undervisa i sitt ämne på skolan, möjlighet att samverka med ämneskollegor. Personalen på de olika samverkansskolorna skolorna ses organiserat två gånger per termin. Det varierar om det är rektorerna eller personalen som styr innehållet i dessa möten. Lärarna har också blivit uppmanade att skapa digitala grupper för att kunna ha kontakt med varandra mellan träffarna, vilket bland annat lärare som undervisar i idrott och hälsa har anammat.

Rektorn försäkrar sig om att det sker ett lärande i kollegiet som ger avtryck i undervisningen. På skolenheten har de genomfört, och under innevarande läsår genomför de, flera kompetensutvecklingsinsatser. Exempelvis deltar förstelärarna i en utbildning i kollegialt lärande genom Skolverket och elevhälsans personal deltar i Specialpedagogiska skolmyndighetens utbildning för att höja skolans elevhälsokompetens. Dessutom ingår ett par lärare i en utbildningsinsats via huvudmannen kring digitalisering i undervisningen. Framöver ska dessa lärare handleda kollegorna i digitaliseringsfrågor gällande undervisning. Vidare leder förstelärarna ett arbete kring en pedagogisk modell och inom ramen för det får lärarna uppgifter att genomföra i undervisningen som de sedan diskuterar i kollegiet. Rektorn tar bland annat i samband med medarbetarsamtalet ställning till enskilda lärares kompetensutvecklingsbehov och individuella kompetensutvecklingsinsatser förekommer i flera fall. Rektorn följer upp effekterna av de olika kompetensutvecklingsinsatserna bland annat genom verksamhetsbesök och i medarbetarsamtal.

Skolenhetens gemensamma arbets- och förhållningssätt är generellt tydliga och tillämpas. Granskningen visar att det finns överenskomna rutiner kring undervisningens struktur, som bland annat innebär ett gemensamt sätt att presentera lektionens innehåll och olika moment, samt syfte och mål med lektionsaktiviteterna. Vidare visar granskningen att introduktionen för nyanställda tidigare har varit otydlig, vilket har föranlett att de på enheten nyligen har inlett ett utvecklingsarbete inom det området. En del i mottagandet av ny personal är att rektorn, specialpedagogen och administrationen informerar om exempelvis användning av bildstöd i undervisningen och om skolans inrapporteringsrutiner. Rutiner och arbetssätt förmedlar rektorn och lärarkollegiet till varandra under gemensamma möten.

Jämställdhet

Rektorn leder i viss utsträckning ett jämställdhetsarbete, men övergripande strategi och struktur för arbetet saknas. Rektorn har nyligen tagit initiativ kring

jämställdhetsarbetet på skolenheten, men det arbetet är ännu inte implementerat. En del i det pågående jämställdhetsarbetet är att det sker analyser av kunskapsresultat och olika enkäter utifrån kön. Det framgår dock av intervju med lärarna att inga insatser kopplat till den typen av analyser har skett. Däremot framgår det att frågor kring jämställdhet är förekommande vid elevhälsoteamets möten, utifrån aspekten att många insatser är riktade till pojkar. Skolans personal upplever av att det är vanligare att pojkar tar plats i undervisningssammanhang och att de utmanar de vuxna på ett annat sätt än vad flickor generellt gör. Vidare lider flickor i större utsträckning än pojkar av psykisk ohälsa och på skolenheten har de med bakgrund i det diskuterat att rikta vissa insatser till flickor. Det framgår dock både i intervjuer med elevhälsans personal och med lärare, att de inte har lyft frågor kring bemötande av elever eller undervisningen i stort ur ett jämställdhetsperspektiv i några gemensamma forum. En del i jämställdhetsarbetet är att förstelärarna under höstterminen 2023 har fått i uppdrag att inom ramen för utvecklingsarbetet kring kollegialt lärande, fokusera särskilt på jämställdhet och bemötande av pojkar respektive flickor. Rektorn planerar att i samband med verksamhetsbesök ha ett särskilt fokus på lärarnas bemötande av pojkar respektive flickor.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver följa upp och analysera hur lärarna omsätter läroplanens jämställdhetsuppdrag i undervisningen och med utgångspunkt i det stärka skolans jämställdhetsarbete.

Skolinspektionen bedömer att rektorn behöver utveckla sitt arbete med att följa upp hur jämställdhetsuppdraget är närvarande i undervisningen, både vad gäller innehåll och genomförande. Rektorn följer upp skolenhetens resultat uppdelat på kön och har påbörjat ett arbete med att följa upp om lärarnas bemötande av flickor och pojkar skiljer sig åt. Det saknas dock ett systematiskt och strategiskt helhetsgrepp kring läroplanens jämställdhetsuppdrag.

Av Lgr 22, avsnitt 2.1, framgår bland annat att läraren ska synliggöra och med eleverna diskutera hur olika föreställningar om vad som är kvinnligt och manligt kan påverka människors möjligheter samt hur könsmönster kan begränsa egna livsval och livsvillkor. Vidare framgår i det centrala innehållet för enskilda ämnen (exempelvis avsnitt 5.14 om religionskunskap och 5.15 om samhällskunskap) att elever ska ges möjlighet att reflektera kring jämställdhet och könsroller.

Skolinspektionen rekommenderar rektorn att samla in ett bredare underlag kring hur läroplanens jämställdhetsuppdrag omsätts i undervisningens genomförande, och utifrån denna uppföljning leda utvecklingen av undervisningen även ur ett medvetet jämställdhetsperspektiv. Det finns goda förutsättningar att stärka jämställdhetsarbetet utifrån de samverkansstrukturer och kompetensutvecklingsinsatser som redan sker på skolenheten.

Undervisning

Författningsstöd

1 kap. 4 §, 3 kap. 2 och 5 §§, 4 kap. 9 § skollagen

5 kap. 2 § skolförordningen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Rättigheter och skyldigheter, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 5 Kursplaner

Skolinspektionen bedömer följande: Undervisningen främjar *i flera delar* elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, men utvecklingsområden finns.

Målfokus, variation och aktivt lärarstöd

Granskningen visar att undervisningen är varierad och att eleverna får ett aktivt lärarstöd. Av intervju med lärare framgår att de arbetar för att undervisningen ska vara varierad vad gäller så väl innehåll som arbetsformer och arbetssätt. Lärarna planerar för att eleverna ska få tillämpa olika arbetssätt i syfte att bibehålla motivation och intresse. Lektionerna varierar genom olika arbetsmoment som bland annat innebär att eleverna får röra på sig eller byta miljö. Av observationer och intervjuer med personal och elever framgår att lärarna arbetar för att utveckla strategierna för ett aktivt lärarstöd till exempel genom ett gemensamt arbete kring klassrumsmöblering och lektionsstruktur. Lärarna söker upp elever under så väl gruppaktiviteter som individuellt arbete för att se hur det går, ställa frågor och förklara sådant som eleverna funderar över. Det förekommer även att lärarna ger elever individuellt stöd efter gemensamma genomgångar.

Undervisningen har en tydlig struktur och är målfokuserad. Det framkommer av samtliga intervjuer, av observationer och av inskickat underlag att skolan har rutiner för inledning och avslutning på lektionerna som följer samma struktur och är kända för eleverna. I strukturen ingår bland annat att lärarna ska använda tidtagning av olika moment under lektionen, att de ska skriva upp lektionens innehåll på tavlan, att de använder bildstöd och att de tar upp mål och syfte med lektionen. Lärarna pratar med eleverna om varför de ska lära sig en viss sak och illustrerar på olika sätt varför en

sådan kunskap är viktig. Lärarna beskriver mål och syfte med ett arbetsområde när de inleder det och eleverna får då också veta vad de ska kunna när området är avslutat. I årskurs 6 informerar lärarna även om betygsriterierna. Av intervju med elever och av lektionsobservationer framgår att lärarna använder bildstöd i samband med att de skriver syfte och mål på tavlan. Eleverna säger dock att lärarna inte alltid förklarar hur de kan ha användning för kunskaperna.

Motivation och anpassningar utifrån elevers behov och förutsättningar

Lärarna arbetar aktivt för att stärka elevernas självförtroende och motivation. Det sker exempelvis genom att lärarna uppmuntrar och bekräftar eleverna utifrån deras olika förutsättningar och att de är måna om att eleverna ska känna sig sedda. Lärarna ser till att eleverna får komma till tals och fångar upp elevernas intressen i syfte att stärka deras motivation. De ger också kontinuerlig återkoppling till eleverna och belyser vad eleverna gör bra, vilket bland annat framkom under observerade lektioner. Lärarna beskriver att de framhåller för eleverna att de går i skolan för att lära sig och att ingen förväntas kunna allting från början. Vidare framgår av granskningen att lärarna visar att de har positiva förväntningar på eleverna till exempel genom att säga till eleverna att de tror att de kommer att klara av uppgifter som eleverna tycker är svåra, eller genom att uppmuntra eleverna till att utmana sig själva på olika sätt. Rektorn uppger att höga förväntningar och tilltro till elevens förmåga är något som lärarna diskuterar i kollegiet och som hen också ser exempel på under verksamhetsbesök.

Lärarna anpassar undervisningens innehåll och arbetssätt för att stimulera och utmana alla elever. Av samtliga intervjuer framgår att lärarna på olika sätt anpassar undervisningen utifrån elevernas behov, exempelvis genom att ge uppgifter som kan lösas på olika nivåer och genom att ge elever som arbetar i ett högre tempo, eller som behöver mer utmaningar, extrauppgifter när de är färdiga med grunduppgiften. Emellertid upplever lärarna att det ibland kan vara svårt att motivera elever att ta sig an en mer utmanande uppgift trots att de har förmågan. Av intervju med elevhälsans personal framgår dock att skolenheten har påbörjat ett utvecklingsarbete med en pedagogisk modell. Modellen innebär att utforma elevuppgifter som kan lösas på flera olika sätt och på flera olika nivåer, med syftet att stimulera och utmana eleverna utan att de ska behöva göra extrauppgifter. Vidare framgår att lärarna och elevhälsans personal i samband med klassgenomgångarna diskuterar både elever som behöver extra utmaningar och elever som har svårt att nå målen. Rektorn har uppmärksammat att det skiljer sig mellan lärare gällande skickligheten att anpassa undervisningen efter olika elevers behov och förutsättningar.

Elevernas delaktighet i sitt eget lärande och inflytande över undervisningen

Undervisningen innehåller övningar och frågor som ger eleverna möjlighet att reflektera utan ett givet svar. Dessutom ger lärarna eleverna utrymme att reflektera

över sitt eget lärande. I intervjuer med lärare och av lektionsobservationer framkommer att eleverna ofta får diskutera och reflektera över frågor utan något givet svar. Lärarna fångar även upp ämnen som eleverna lyfter och som kan vara kopplade till nyheter eller händelser i omvärlden. De låter också eleverna ta ställning till olika dilemman i exempelvis värderingsövningar. Av intervju med lärare framkommer att de synliggör lärandet för eleverna genom tillbakablickar som visar på kunskapsutvecklingen. De samtalar också individuellt med eleverna om vad eleverna är duktiga på och vad de behöver öva mera på. Även under utvecklingssamtalen får eleverna möjlighet att reflektera över sitt lärande och att sätta upp egna mål. Det är vanligt att eleverna i slutet av lektionerna, eller i samband med att ett arbetsområde avslutas, får reflektera på gruppnivå kring vad de har lärt sig. Vid en lektionsobservation i idrott och hälsa fick eleverna reflektera över vad de tränat på i en viss övning och diskutera samarbete och kommunikation. Lärarna beskriver också att eleverna, som en del av arbetssättet, ibland får ge varandra respons och att de då själva kan få syn på, och tar upp, sådant som de hade kunnat göra annorlunda.

Lärarna låter i viss mån elevernas synpunkter påverka planeringen och genomförandet av undervisningen. Av intervjuer med lärare och elever framgår att lärarna i vissa ämnen utvärderar undervisningen tillsammans med eleverna i slutet av ett arbetsområde. Utvärderingen är då ofta ett led i att följa upp elevernas kunskapsutveckling inom området. Vidare visar granskningen att det ofta sker korta avstämningar i slutet av lektionerna där eleverna får frågor kring vad de tyckte var svårt eller extra roligt. Någon lärare låter eleverna i slutet av ett arbetsområde svara på frågor kring vad de kan, vad de har lärt sig och vad de önskar få veta. Lärarna använder sig av sådan information i det fortsatta planeringsarbetet. Det förekommer också att lärare efterfrågar elevernas synpunkter inför ett större arbetsområde. Exempelvis att elever skriftligen lämnar in önskemål om omfattningen på ett arbetsområde eller på olika arbetssätt. En lärare som undervisar i de samhällsorienterande ämnena (SO) har till exempel utifrån elevernas önskemål ändrat i planeringen så att eleverna får undervisning i samtliga SO-ämnen varje termin. Även om lärare på olika sätt efterfrågar elevernas synpunkter på undervisningen, framgår det av elevintervjuer att eleverna inte upplever sig vara delaktiga. Någon systematiskt utvärdering av undervisningen tillsammans med eleverna förekommer inte heller.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Lärarna behöver utveckla arbetet med att regelbundet utvärdera undervisningen tillsammans med eleverna.

Skolinspektionen bedömer att arbetet med elevernas inflytande över utbildningen behöver utvecklas genom att förbättra elevernas möjligheter att kontinuerligt få delta i planering och utvärdering av undervisningen. För närvarande finns det inte någon systematik eller regelbundenhet i utvärderingen av undervisningen. Granskningen visar också att det varierar mellan lärare om och hur eleverna får möjlighet att vara med och utvärdera undervisningen. Många av de avstämningar eller utvärderingar som sker har främst till syfte att samla in information om elevernas kunskapsnivå, snarare än att ta till vara på elevernas synpunkter på undervisningens innehåll och upplägg.

Av 4 kap. 9 § skollagen framgår att elever ska ges inflytande över utbildningen. De ska fortlöpande stimuleras att ta aktiv del i arbetet med att vidareutveckla utbildningen och hållas informerade i frågor som rör dem.

Av Lgr 22, avsnitt 2.3, framgår att ett av skolans mål med utbildningen är att varje elev successivt utövar ett allt större inflytande över sin inläring och för sitt arbete i skolan. Vidare framgår bland annat att lärarna ska svara för att alla elever får ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll samt se till att detta inflytande ökar med stigande ålder och mognad. Läraren ska också tillsammans med eleverna planera och utvärdera undervisningen.

Skolinspektionen rekommenderar rektorn och lärarna att utveckla undervisningen genom att i högre utsträckning låta elevernas synpunkter och idéer kring arbetssätt, arbetsformer och innehåll påverka planeringen av undervisningen. Det är viktigt att undervisningen använder sig av demokratiska arbetsformer så att elevernas möjlighet att påverka blir synligt för eleverna och förbereder dem för att aktivt delta i samhällslivet. Vidare rekommenderar Skolinspektionen att eleverna kontinuerligt och med varierade metoder får utvärdera undervisningen, inte bara i slutet av terminen eller läsåret utan också under arbetets gång. Ett sådant arbetssätt möjliggör för lärarna att använda utvärderingarna både för mer kortsiktiga justeringar av undervisningen, samt som utgångspunkt för långsiktig planering och utveckling av undervisningen.

Trygghet och studiero

Författningsstöd

3 kap. 2 §, 5 kap. 3 och 5 §§, 6 kap. 6-7 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Grundläggande värden, Förståelse och medmänsklighet, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Skolan arbetar i *hög utsträckning* för att utbildningen ska präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Studiero

Granskningen visar att det finns ett samlat arbete med att skapa studiero för eleverna. Det framgår av intervjuer med rektorn och med elevhälsans personal att det inte råder full samsyn i lärarkollegiet när det gäller hur personalen på skolenheten ska arbeta för att skapa och upprätthålla studiero. Det framgår även att det är ett pågående och prioriterat arbete och att det finns ett försteläraryupdrag med fokus på trygghet och studiero. I intervju med rektorn samt i inskickat material framkommer att det finns gemensamma riktlinjer kring arbetet med studiero, som bland annat tar sig uttryck i gemensamma ordningsregler, i arbetet med klassrumsmöblering och struktur för lektionerna, samt när det gäller hur mål och innehåll presenteras för eleverna. Studieron följs regelbundet upp, både genom enkäter och genom att det är en punkt på de möten med fokus på varje klass som klasslärare, rektorn och elevhälsans personal återkommande har. Rektorn får även information om studieron i klasserna vid informella samtal med personal, elever och vårdnadshavare. Av intervju med elevhälsans representanter framgår att det finns insatser kopplat till studieron på både grupp- och individnivå. Bland annat är elevhälsans personal involverad i en insats kring klassrumsmöbleringen som syftar till att öka graden av studiero, vilken de beskriver har fått positiv effekt i flera klasser. Vidare framgår av inskickat material att föregående läsårs årskurs 3 bestod av två klasser men att klasserna inför hösten 2023 blev uppdelade i tre, bland annat i syfte att öka studieron. Av intervjuer med elever och av lektionsobservationer framgår att graden av studiero varierar beroende på vilken lärare som undervisar och tidpunkten på dagen. På de flesta lektioner som Skolinspektionen observerade var det överlag god studiero. Av intervjuer med rektorn, lärare och elever framgår dessutom att lärarna presenterar enkätresultat avseende studiero i klasserna och att eleverna återkommande diskuterar frågan på klass- och elevråd, samt att eleverna är med och utformar skolans ordningsregler.

Trygghet

Det finns ett gemensamt arbete på skolenheten kring trygghet som bygger på en analys. Det främjande och förebyggande arbetet leds av ett trygghetsteam som bland annat ansvarar för att planera gemensamma aktiviteter för skolan. Sådana aktiviteter kan exempelvis vara så kallade fadderdagar, där eleverna får göra samarbetsövningar och lära känna varandra i syfte att öka tryggheten över klassgränserna. Det finns även så kallade trivselledare bland eleverna som regelbundet leder rastaktiviteter. En annan del i det trygghetsskapande arbetet är strukturen med ett rastvaktschema med zoner för att säkerställa att personal finns på olika delar av skolgården. Trygghetsteamet har

tagit fram ett material som är kopplat till trygghet och värdegrund och som ska användas i klasserna. Av granskningen framgår att det finns gemensamma förhållningssätt för att skapa en trygg miljö utifrån ordningsregler och gemensamma rutiner. Precis som när det gäller studiero följer rektorn upp elevernas upplevelse av trygghet genom enkäter och trygghetsfrågan finns som en återkommande punkt på gemensamma personalmöten. Av intervju med elevhälsans personal och i inskickat material framgår att det sker en analys av inkomna kränkingsanmälningar och att eleverna vid utvecklingssamtalen blir tillfrågade om deras upplevelse av trygghet. Utifrån kränkingsanmälningarna finns ett identifierat behov av att arbeta med kränkningar på internet och personalen på skolenheten planerar för insatser. Bland annat ska de införa frågor om elevernas trygghet på internet i elevenkäterna. Skolinspektionen vill framhålla vikten av att tydligt inkludera frågor som rör elevernas närvaro på internet i trygghetsarbetet. Ytterligare en insats för att stärka det främjande och förebyggande arbetet kring trygghet är införandet av gemensamma möten för skolans och fritidshemmets personal. Syftet med dessa möten är att alla som arbetar kring eleverna ska kunna samverka för att skapa en trygg skoldag. För att säkerställa samsyn inom hela personalgruppen, när det gäller gemensamma rutiner och förhållningssätt, har personalen varje morgon ett kort möte där de stämmer av sådant som är viktigt att känna till inför dagen. Då tar de också upp aktuella händelser i samhället och specifika frågor kring eleverna, för att alla ska vara informerade och veta hur de ska agera gentemot eleverna.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

Bedömning och betygssättning

Författningsstöd

1 kap. 9 §, 3 kap. 14 §, 10 kap. 20 a § skollagen

9 kap. 20 och 22 b §§ skolförordningen

Lgr22, 2.2 Kunskaper, 2.7 Bedömning och betyg

Skolinspektionen bedömer följande: Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen och betyg ges i *flera delar*, och utvecklingsområden finns.

Uppföljning och analys av betyg

Rektorn analyserar i viss mån eventuella avvikelser i lärarnas betygssättning. Det framgår av intervju med rektorn och av inskickat material att rektorn analyserar betygen utifrån flera parametrar och ser vissa avvikelser mellan ämnen. Rektorn jämför även betyg med resultat på nationella prov i de ämnen som sådana prov finns. Dock framgår av intervjun att någon uppföljning av betygen utifrån vilken lärare som

har undervisat respektive grupp och ämne inte sker, och att rektorn inte heller har analyserat lärarnas betygssättning över tid. Det har till viss del inte varit aktuellt eftersom relativt många lärare endast har arbetat en kort tid på enheten. Rektorns analys av bedömningar och betyg omfattar heller inte hur lärarna arbetar för att sätta likvärdiga och rättvisande betyg. Av intervju med rektorn, lärare och inskickat material framgår att gemensamma analyser av betyg utifrån ett likvärdighetsperspektiv inte sker. Lärarna känner inte till hur rektorn arbetar med analys av bedömningar och betyg och de är inte delaktiga i något sådant arbete. Däremot tar rektorn upp eventuella avvikelser mellan resultat på nationella prov och slutbetyg i samband med medarbetarsamtal.

Kvalitetssäkring av bedömningar och betyg

Rektorn ger lärarna vissa förutsättningar att kvalitetssäkra sina bedömningar och sin betygssättning. Av intervjuer med rektorn och med lärarna framgår att lärarna har möjlighet att kvalitetssäkra bedömningar och betyg i olika forum, bland annat vid klassavstämningar och i möten med kollegor så väl inom den egna enheten som med lärare på samverkansskolorna. Rektorn organiserar även sambedömning av de nationella proven och de nationella bedömningsstöden för årskurs 1. Det har tidigare förekommit sambedömning av nationella prov i svenska genom centralt organiserad samrättning. Innevarande läsår har emellertid rektorn, utifrån lärarnas önskemål, arbetat för att skapa förutsättningar för samverkan kring bedömningen av samtliga nationella prov. Det är ett led i att stärka likvärdigheten i bedömningsarbetet. Av intervjuer med lärarna framgår att utöver sambedömning av de nationella bedömningsstöden och de nationella proven, finns inga gemensamma rutiner för kvalitetssäkring av bedömningar och betygssättning. Lärarna samverkar på eget initiativ sinsemellan i bedömningsarbetet och de använder bland annat Skolverkets bedömningsstöd för att göra rättvisande bedömningar av elevernas kunskaper. Av granskningen framgår även att de lärare som inte har ämneskollegor på skolenheten saknar samma möjligheter till kollegial samverkan och stöd i bedömningsarbetet som övriga lärare. Obehöriga och nyutexaminerade lärare får stöd av rektorn och av erfarna kollegor när det gäller bedömning och betygssättning. Av intervju med rektorn framgår att rektorn planerar att följa upp hur väl det stödet fungerar.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver utveckla arbetet med att tillsammans med lärarna diskutera analyser av bedömning och betygssättning, samt säkerställa att lärarna använder olika metoder för att göra likvärdiga och rättvisande bedömningar.

Skolinspektionen bedömer att rektorn behöver utveckla det gemensamma arbetet kring bedömning och betygssättning på skolenheten. Granskningen visar att rektorn i viss mån analyserar lärarnas bedömning och betygssättning samt att lärarna använder olika metoder för att göra likvärdiga bedömningar. Dock framgår att ett strukturerat arbete för att främja likvärdig bedömning saknas.

I skollagen 1. Kap. § 9 framgår att utbildningen ska vara likvärdig inom varje skolform.

I Skolverkets allmänna råd med kommentarer (SKOLFS 2022:417, s. 46, 48) om betyg och betygssättning framgår att rektorn tillsammans med lärarna bör följa upp betyg så att det vid behov blir möjligt att sätta in insatser som skapar förutsättningar för mer rättvisande och likvärdiga betyg. Det är viktigt att det på enheten finns gemensamma rutiner för sådan uppföljning. Vidare framgår (s. 18, 23-24) att rektorn har ansvar för att ge förutsättningar för lärare att tillsammans med kollegor analysera och värdera elevernas kunskaper samt hur dessa ska dokumenteras. Rektorn ansvarar även för att ge obehöriga lärare stöd kring bedömning och betygssättning.

Skolinspektionen rekommenderar att rektorn tillsammans med lärarna utvecklar arbetet med bedömning och betygssättning, genom att skapa gemensamma rutiner både vad gäller arbetssätt och metoder för likvärdiga bedömningar och betyg och för analys av bedömningar och betygssättning. Det kan exempelvis ske genom att avsätta specifika tillfällen med en tydlig agenda, både inom arbetslag, i ämnesvis samverkan och tillsammans med samtliga lärare på enheten, eller med lärare som undervisar på samverkansskolorna. Rektorn behöver tydliggöra sina förväntningar för det gemensamma arbetet kring kvalitetssäkring av bedömningar och betygssättning och följa upp lärarnas arbete.

På Skolinspektionens vägnar

X Malin Lundquist

Malin Lundquist

Beslutsfattare

Signerat av: Malin Lundquist

X Maria B. Stiegsdotter

Maria B. Stiegsdotter

Föredragande

Signerat av: Maria Björkenborn Stiegsdotter

I handläggningen av ärendet har även utredare Maja Beckman medverkat.

Bilaga 1: Underlag för bedömning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- 7 lektionsobservationer.
- 2 gruppintervjuer med elever.
- 2 gruppintervjuer med lärare.
- En gruppintervju med representanter för skolans elevhälsopersonal.
- En intervju med rektorn.
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen och skolan, samt den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens tjänsteanteckning från besöket för faktakontroll.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska granska vid besök på skolenheter. Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal punkter. Dessa punkter beskriver mer i detalj vad som ska utredas, för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder rektorn lärarnas utveckling av undervisningen och verkar för elevernas lika rätt till en god utbildning oavsett könstillhörighet? Inom detta område granskas hur rektor arbetar med uppföljning och analys, hur skolans arbete med jämställdhet bedrivs, samt hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden? I detta område granskas om undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller aktivt lärarstöd, om eleverna stimuleras och utmanas i undervisningen utifrån sina behov och förutsättningar, samt om eleverna görs delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning präglas utbildningen av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete? I detta område granskas hur skolan arbetar för att skapa en lugn och trygg miljö där det råder studiero.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning ges lärarna förutsättningar att säkerställa likvärdighet i omdömen och betyg? I detta område granskas hur skolan arbetar med diskussion, analys och kvalitetssäkring i arbetet med omdömen och betyg.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida:
www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter Frösve skola

Skolinspektionen besökte Frösve skola den 6-8 november 2023. Besöket genomfördes av Maria B. Stiegsdotter och Maja Beckman. Skolenheten har förskoleklass och årskurserna 1-6 och delar till viss del lokaler med en annan skolenhet som leds av en annan rektor. Frösve skola har cirka 260 elever i årskurserna 1-6. På skolenheten undervisar 27 lärare läsåret 2023/2024. På skolenheten har 70 procent av lärarna lärarlegitimation och 67 procent av lärarna undervisar i ett eller flera ämnen som de inte är behöriga i.